

БМО 1996

1. Нека G и O се соодветно тежиштето и центарот на опишаната кружница околу $\triangle ABC$, а R и r соодветно се радиусите на опишаната и впишаната кружница. Докажи дека $\overline{OG} \leq \sqrt{R(R-2r)}$.

Решение. Ако го искористиме равенството на Лајбниц $\overline{OG}^2 = R^2 - \frac{a^2+b^2+c^2}{9}$, добиваме дека даденото неравенство е еквивалентно на неравенството $a^2 + b^2 + c^2 \geq 18Rr$. Но, $R = \frac{abc}{4P}$ и $r = \frac{2P}{a+b+c}$, па затоа доволно е да докажеме дека

$$(a+b+c)(a^2+b^2+c^2) \geq 9abc.$$

Последното следува ако ги помножиме неравенствата

$$a+b+c \geq 3\sqrt[3]{abc} \quad \text{и} \quad a^2+b^2+c^2 \geq 3\sqrt{a^2b^2c^2}.$$

2. Нека $p > 5$ е прост број и $X = \{p - n^2 \mid n \in \mathbb{N}, n^2 < p\}$. Докажи, дека множеството X содржи два различни елемента x и y такви што $x \neq 1$ и $x \mid y$.

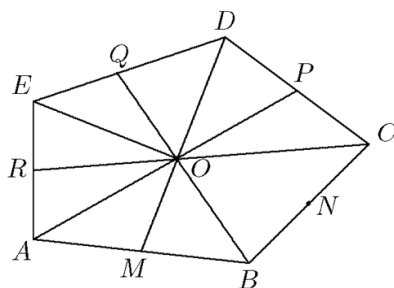
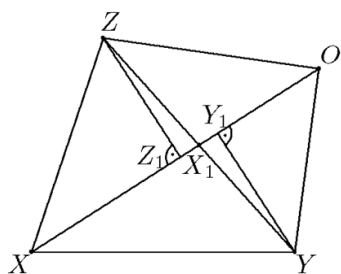
Решение. Нека $m = \lfloor \sqrt{p} \rfloor$, $x = p - m^2$ и $y = p - |m - x|^2$. Тогаш

$$y = m^2 + x - (m - x)^2 = x(2m + 1 - x),$$

па затоа $x \mid y$. Освен тоа, од $x + m^2 = p < (m+1)^2$ следува дека $x < 2m + 1$, т.е. $y > 0$. Исто така, $m \neq x$ бидејќи $p \neq m^2$. Освен тоа, $y \neq x$, бидејќи во спротивно $x = 0$ или $x = 2m$, од каде следува $p = m^2$ или $p = m(m+2)$, т.е. $m = 1$ и $p = 3$. Од досега изнесеното следува дека $x, y \in X$ и $x \mid y$. Ако $x \neq 1$, тогаш задачата е решена. За $x = 1$ следува дека m е парен број и затоа $2m = p - (m-1)^2$ е делител на $m^2 = p - 1^2$. Останува да забележиме дека $2m < m^2$, бидејќи во спротивно $m = 2$ и $p = 1 + 2^2 = 5$.

3. Нека $ABCDE$ е конвексен петаголник и нека M, N, P, Q и R се средините на страните AB, BC, CD, DE и EA , соодветно. Ако AP, BQ, CR и DM се сечат во една точка, докажи дека таа точка лежи на отсечката EN .

Решение. Ќе докажеме, дека точката O лежи на тежишната линија XX_1 на $\triangle XYZ$ ако и само ако $P_{XYO} = P_{XZO}$. Навистина, $\frac{P_{XYO}}{P_{XZO}} = \frac{\overline{Y_1Y}}{\overline{Z_1Z}} = \frac{\overline{X_1Y}}{\overline{X_1Z}}$. Според тоа, $P_{XYO} = P_{XZO}$ ако и само ако X_1 е средина на YZ .

Сега, ако O е заедничка точка на AP, BQ, CR и DM , последователно добиваме $P_{BEO} = P_{BDO} = P_{ADO} = P_{ACO} = P_{CEO}$. Според тоа, $P_{BEO} = P_{CEO}$, т.е. EO минува низ средината N на отсечката BC .

4. Докажи, дека постои подмножество A на множеството $\{1, 2, 3, 4, \dots, 2^{1996} - 1\}$ со следниве својства:
- 1) $1, 2^{1996} - 1 \in A$,
  - 2) Секој елемент од $A \setminus \{1\}$ е збир на два (не задолжително различни) елементи од A ,
  - 3) Бројот на елементите на A е најмногу 2012.

Решение. Нека $f(n)$ е најмалиот можен број на елементи на подмножеството A од множеството $\{1, 2, 3, 4, \dots, 2^n\}$ кое ги задоволува условите 1) и 2). Тогаш

- $f(2^{n+1} - 1) \leq f(2^n - 1) + 2$. Навистина, $B = A \cup \{2^{n+1} - 2, 2^{n+1} - 1\}$ е подмножество на $\{1, 2, 3, \dots, 2^{n+1}\}$ кое ги задоволува условите 1) и 2), бидејќи

$$2^{n+1} - 2 = 2^n - 1 + 2^n - 1 \text{ и } 2^{n+1} - 1 = 1 + 2^{n+1} - 2.$$

- $f(2^{2n} - 1) \leq f(2^n - 1) + (n - 1)$. Навистина

$$C = A \cup \{2(2^n - 1), 2^2(2^n - 1), \dots, 2^n(2^n - 1), 2^{2n} - 1\}$$

е подмножество на $\{1, 2, 3, \dots, 2^{2n} - 1\}$, кое ги задоволува условите 1) и 2), бидејќи

$$2^{j+1}(2^n - 1) = 2^j(2^n - 1) + 2^j(2^n - 1), \text{ за } j = 0, 1, \dots, n - 1$$

и

$$2^{n+1} - 1 = 2^n(2^n - 1) + 2^n - 1.$$

Тогаш

$$\begin{aligned} f(2^{1996} - 1) &\leq f(2^{998} - 1) + 999, & f(2^{998} - 1) &\leq f(2^{499} - 1) + 500, \\ f(2^{499} - 1) &\leq f(2^{498} - 1) + 2, & f(2^{499} - 1) &\leq f(2^{249} - 1) + 250, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
f(2^{249} - 1) &\leq f(2^{248} - 1) + 2, & f(2^{248} - 1) &\leq f(2^{124} - 1) + 125, \\
f(2^{124} - 1) &\leq f(2^{62} - 1) + 63, & f(2^{62} - 1) &\leq f(2^{31} - 1) + 32, \\
f(2^{31} - 1) &\leq f(2^{30} - 1) + 2, & f(2^{30} - 1) &\leq f(2^{15} - 1) + 16, \\
f(2^{15} - 1) &\leq f(2^{14} - 1) + 2, & f(2^{14} - 1) &\leq f(2^7 - 1) + 8, \\
f(2^7 - 1) &\leq f(2^6 - 1) + 2, & f(2^6 - 1) &\leq f(2^3 - 1) + 4, \\
f(2^3 - 1) &\leq f(2^2 - 1) + 2, & f(2^2 - 1) &\leq f(2^1 - 1) + 2, \\
f(2^1 - 1) &\leq 1.
\end{aligned}$$

Ако ги собереме горните неравенства, после скратувањето добиваме

$$f(2^{1996} - 1) \leq 2012 .$$